

**Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” Asociația Culturală „David Voniga”, Giroc
al Academiei Române, Filiala Timișoara**

Societatea Enciclopedică a Banatului

**Institutul de Cultură al Românilor
din Voivodina, Zrenianin**

Primăria Comunei Giroc

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

ISTORIE ȘI CULTURĂ ÎN BANAT

Ediția I

**GIROC
1-2 noiembrie 2012**

SINTEZA PROGRAMULUI

**Programul se va desfășura la Hotelul TRIO,
Strada Semenic, nr. 22, Comuna Giroc**

Joi, 1 noiembrie 2012

Ora 8. 00:

Micul dejun

Ora 10. 00:

Slujba religioasă, oficiată la Biserica Ortodoxă din Giroc, de un sobor de preoți

Ora 11. 30-12. 45:

Ședința inaugurală

Ora 13.00-14. 00:

Expoziție și lansare de carte

Ora 14. 00-15. 00:

Masa de prânz

Ora 15. 00-19. 00:

Ședințe pe secțiuni

Ora 19.00:

Cina, urmată de

Spectacolul artistic susținut de Orchestra Restaurantului „Trio”, condusă de

Tsveia Petrovici și de Ansamblul Folcloric „Ghiocelul” din Giroc

Soliști: Simion Moise, Ramona Torzan, Marinică Trocea

Vineri, 2 noiembrie 2012

Ora 8.00:

Micul dejun

Ora 8.30-12.30:

Ședințe pe secțiuni

Ora 13.00-14.00:

Masa de prânz

Ora 15.00-16.00:

Întrunirea Comitetului general de coordonare al *Enciclopediei Banatului*

Ora 16.00-18.00:

Reuniunea Comitetului de coordonare al volumului *Literatura*

Ora 15.00-19.00:

Vizită la Mănăstirea Șag / vizitarea Timișoarei

Ora 19.00:

Cina

PROGRAM

**Joi, 1 noiembrie
ora 11-12. 45
Sala 1**

□edin□a inaugurală

Cuvânt de salut:

Titus Bojin, preşedintele Consiliului Judeţean Timiş

Eugen Dogariu, prefectul Judeţului Timiş

Alocuţiuni:

Viorel Dorel Cherciu, Asociaţia Culturală „David Voniga”, Giroc

**Crişu Dascălu, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”
al Academiei Române, Filiala Timişoara**

Nicolae Bocşan, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca

Costa Roşu, Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina, Zrenianin

Iosif-Ionel Toma, Primarul Comunei Giroc

Ora 13. 00-14. 00
Sala 1

EXPOZIȚIE DE CARTE

Expun cărți despre Banat și de specialitate:

Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca

Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina, Zrenianin

Editura David Press Print, Timișoara

Cu acest prilej, vor fi prezentate cărțile publicate în *Bibliotheca Banatica* (Ioan David)

și vor fi lansate mai multe apariții recente (de către Nicolae Bocșan, Doina Bogdan-

Dascălu, Crișu Dascălu, Alina Iorga, Camelia Bugar).

SECȚIUNEA I: ISTORIE

Joi, 1 noiembrie
Ora 15. 00 – 16. 45
Sala 2

A. ISTORIE MEDIEVALĂ

Moderatori:

Dumitru Țeicu

Ioan Hațegan

- 1. Ioan Hațegan (Timișoara),** *Instituția militară în Banatul medieval / sec. XIV-XVI*
- 2. Sașa Iașin ((Timișoara),** *Ultimul țar al sârbilor în Banatul Medieval - Iovan Nenad*
- 3. Dragoș Lucian Țigău (București),** *O mărturie inedită despre Caransebeșul anului 1456*
- 4. Alexandru Kosa (Giroc),** *Armamentul armatei medievale din Banat*
- 5. Ligia Boldea (Reșița),** *Asupra unei istorii a nobilimii bănățene medievale. Stadiul actual al cercetărilor*
- 6. Dumitru Țeicu (Reșița),** *Moara de apă din Banat*
- 7. Ivana Ianici (Novi Sad),** *Aromânii din Banat*

Pauză de cafea
16. 45-17. 00

Vineri, 2 noiembrie
Ora 8. 30-12. 30
Sala 1

B. ISTORIE MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ

Moderatori:

Ioan Munteanu

Nicolae Bocșan

- 1. Nicolae Bocșan (Cluj-Napoca),** *Moise Nicoară și Petru Maior*
- 2. Vlad Popovici (Cluj-Napoca),** *Statistica electorală a Banatului (1860-1914)*
- 3. Gheorghe Măgurean (Timișoara),** *Protecția specială a incapacabililor în Banat în dreptul civil austriac în perioada Imperiului Habsburgic (1868-1918)*
- 4. Robert Nagy (Cluj-Napoca),** *Asemănări și diferențe între muncitorii industriali din Banat și Transilvania. Cazul orașelor Timișoara și Cluj*
- 5. Ana Ursulescu (Cluj-Napoca),** *Evoluția demografică a zonei Făgetului în perioada 1869-1910*
- 6. Adina Stănescu-Muntean (Timișoara),** *Componente ale modernizării în economia agrară din comitatul Timiș la începutul secolului al XX-lea*

Pauză de cafea
Ora 9. 30-9. 45

7. Ioan Munteanu (Timișoara), *Comunitatea din localitatea Giroc în contextul realităților din societatea bănățeană de la începutul secolului al XX-lea*

8. Ovidiu Emil Iudean (Cluj-Napoca), *Românii bănățeni în alegerile parlamentare din Ungaria. Studiu de caz: alegerile de la Oravița din anul 1909*

9. Marin Iosif Balog (Cluj-Napoca), *Constituirea primei bănci generale de asigurare cu capital românesc din Transilvania și Banat (1911). Context și semnificație*

11. Ovidiu Laurențiu Roșu (Caransebeș), *Memoriile soldatului Petru Vintilă din Crușovăț referitoare la desfășurarea Primului Război Mondial*

10. Cristian Rudolf (Reșița), *Reuniunile germanilor din Banatul Montan, oglindă a relațiilor cu autoritățile românești interbelice*

11. Bogdan Seculici (Ciacova), *Din istoria comunității sârbe din localitatea Ciacova, județul Timiș*

12. Florin Golban (Giroc), *Girocul – ultima linie de apărare a Timișoarei*

13. Vasile Rămneanțu (Timișoara), *Reacția opiniei publice din Banat față de conflictul Tito – Stalin*

14. Dușan Baiski (Timișoara), *„Rebeliune la Cenad” (răscoala cenăzenilor împotriva cotelor din 1946)*

Joi, 1 noiembrie
Ora 17. 00-19. 00
Sala 1

C. ISTORIA BISERICII

Moderatori: Vasile Petrica
Pavel Vesa

- 1. Pavel Vesa (Arad),** *Vizitații canonice ale episcopului Sinisie Jivanovici al Aradului (1751-1768)*
- 2. Miodrag Ciurușchin (Timișoara),** *Despărțirea ierarhică în parohiile mixte româno-sârbe din Banat*
- 3. Miahela Bedecan (Cluj-Napoca),** *Separția fondurilor comune ale Episcopiiilor de Arad și Caransebeș în dezbaterile sinoadelor eparhiei Caransebeș*
- 4. Alin Scridon (Timișoara),** *David Voniga - omul vieții spirituale și culturale timișorene. "Revista preoților"*
- 5. Vasile Petrica (Reșița),** *Un titan al teologiei românești: arhim. prof. dr. Iosif Iuliu Olariu*

Pauză de cafea
Ora 18. 00-18. 15

6. Constantin Brătescu (Caransebeș), *Contribuția Episcopiei Caransebeșului la trecerea rutenilor colonizați în Banat la ortodoxie în primele decenii ale secolului al XX-lea*

7. Adrian Deheleanu (Timișoara), *Legătura lui Ioachim Miloia cu Biserica și patrimoniul religios*

7. Sergiu Șoica (Comloșul Mare), *Preoți greco-catolici din Banat și Împuterniciții din perioada comunistă*

8. Alina Covaci (Făget), *Încercări de îmbunătățire a situației materiale a preoților ortodocși români. Birul preoțesc*

9. Luminița Wallner-Bărbulescu (Lugoj), *Memorialistica greco-catolică – Nicolae Brânzeu, Jurnalul unui preot bătrân*

10. Florin Dobrei (Deva), *Preocupările de istorie laică în paginile revistei teologice „Altarul Mitropoliei Banatului” (1944-1947; 1951-2012)*

Joi, 1 noiembrie
Ora 15. 00-17. 00
Sala 1

SECȚIUNEA II: CULTURĂ

Ședința I

Moderatori:

Costa Roșu

Angela Dumitrescu

1. Dorina Chiș-Toia (Reșița), *Personalitatea învățătorului reflectată în presa din Banat („Foaia diecezană”, 1886-1918)*

2. Mihai Pârvulescu (Timișoara), *Contribuția școlii bănățene la formarea elitelor intelectuale românești în secolul al XIX-lea*

3. Ofelia Liana Bîrlan (Drobeta Turnu-Severin), *Legături culturale între Turnu Severin și Banatul istoric la începutul secolului al XX-lea*

4. Angela Dumitrescu (Timișoara), *Cartea și știința de carte în Banat la începutul secolului al XX-lea - manualele școlare*

Pauză de cafea
Ora 16. 00-16. 15

5. **Bogdan Mihai Dascălu (București)**, *Bănățenii în jurnalul maioreșcian*
6. **Constantin Tufan-Stan (Lugoj)**, *Iraclie Porumbescu - dr George Dobrin: dialoguri epistolare inedite. Receptarea creației lui Ciprian Porumbescu în spațiul cultural bănățean*
7. **Costa Roșu (Zrenianin)**, *Încercări de teaurizare a patrimoniului cultural al românilor din Voivodina*
8. **Octavian Stăncioiu (Timișoara)**, *Banatul și începuturile fotbalului românesc*
9. **Ion Traia (Timișoara)**, *Figuri de ctitori: Vasile Marcu din Ferendia*

Joi, 1 noiembrie
Ora 17. 00 – 19. 00
Sala 2

Masă rotundă

*Relația majoritate – minoritate în societățile MULTI-
(etnice, lingvistice, religioase, culturale etc.)*

Moderator:
Crișu Dascălu, *Cultură și civilizație* (raport)

Vineri, 2 noiembrie
Ora 8. 30-11. 00
Sala 3

CULTURĂ

Ședința II

Moderatori:

Viorel Boldureanu
Carmen Albert

1. **Carmen Albert** (Reșița), *Fundațiile Culturale Regale. Regionala Banat între deziderat și realitate*
2. **Erwin Țigla** (Reșița), *Unitate în diversitate. Banatul Montan: o mică Europă*
3. **Adriana Weimer** (Lugoj), *Lucian Blaga și Cornelia Blaga Brediceanu - Lugoj, 1924-1926*
4. **Dorina Chiș** (Timișoara), *Despre terminologia costumului popular bănățean*
5. **Viorel Boldureanu** (Timișoara), *Un fenomen cultural actual: literatura dialectală bănățeană*
6. **Daniel Aron Alic** (Caransebeș), *Despărțământul ASTRA din Vârșeț în primii ani de activitate*
7. **Igor Ungur** (Zrenianin), *Activitatea informativă a Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina*
8. **Ion Mirescu** (Timișoara), *Cultura romilor între tradiție și actualitate*

SECȚIUNEA III: LITERATURĂ ȘI PRESĂ

Joi, 1 noiembrie
Ora 15. 00-18. 00
Sala 3

Ședința I

Moderatori:
Doina Bogdan-Dascălu
Ioan David

- 1. Delia Badea** (Timișoara), *Un romancier bănățean contemporan: Grațian Szekely și romanul criptic*
- 2. GrațIELA Benga** (Timișoara), *Banatul real și Banatul imaginar în viziunea lui Cornel Ungureanu*
- 3. Doina Bogdan-Dascălu** (Timișoara), *Mihail Gașpar, omul epocii sale. I. Traducătorul*
- 4. Veronica-Alina Costănceanu** (Timișoara), *Doi scriitori în căutarea unor povești*
- 5. Ana-Maria Dascălu-Romițan** (București), *Banatul șvăbesc în proza scurtă a Hertei Muller și Johann Lippert*
- 6. Ioan David** (Timișoara), *Iulian Grozescu, părinte al reportajului românesc*

Pauză de cafea
Ora 16. 00 - 16. 15

8. Mihai Marcu Deleanu (Reșița), *Nuvela Gura satului de Ioan Slavici și prefața la Walachische Märchen (1845) de Frații Schott*

9. Octavian Gruică (Giroc), *Ioan Ciucurel, țăran publicist și scriitor*

10. Mircea Măran (Vârșeț), *Nicolae Țințariu - un Caragiale al Banatului sârbesc*

11. Viviana Milivoievici (Timișoara), *Scriitori sârbi din Banat*

12. Dorin Murariu (Lugoj) *Timișoara ca suprapersonaj în proza lui Livius Ciocârlie*

Vineri, 2 noiembrie
Ora 8. 30 - 12
Sala 2

Ședința II

Moderatori:
Virgil Vinlilescu
Marina Puia-Bădescu

- 1. Ion Murariu** (Giroc), *Preot deșteptării noastre*
- 2. Dana Nicoleta Popescu** (Timișoara), *Mihai Murariu sau despre sacralitatea apocrifului*
- 3. Virginia Popovici** (Novi Sad), *Dimensiunea axiologică a literaturii feminine din Banatul sârbesc*
- 4. Marina Puia Bădescu** (Novi Sad), *Literatura română din Voivodina - volume premiate la Editura Libertatea*
- 5. Teodora Raț** (Cluj-Napoca), *Sub semnul Mamei: spații și dinamici de gen în proza lui Sorin Titel*

Pauză de cafea
Ora 10. 00-10. 15

- 6. Teodora Smolean** (Panciova), *Revista "Tineretea", 40 de ani alături de tineri*
- 7. Petru Tomici** (Novi Sad), *Puncte de suport la studiul Vasko Popa. Stringența unei integrale în limba română*
- 8. Petrișor Treța** (Giroc), *Eminescu și Banatul*
- 9. Rodica Ursulescu-Milicic** (Novi Sad), *Revista "Tradiția" de-a lungul anilor*
- 10. Virgil Vintilescu** (Timișoara), *Variante ale istoriografiei literare românești din Banat*
- 11. Dumitru Vlăduț** (Timișoara), *G. I. Tohăneanu- întemeietor de stilistică în Banat*